

Ταμείο Συνοχής 1995: Περίληψη της ετήσιας έκθεσης

Η έκθεση του Ταμείου Συνοχής για το 1995 είναι η πρώτη που καλύπτει τις δραστηριότητες ενός πλήρους ημερολογιακού έτους. Κατά το 1995, το Ταμείο Συνοχής αύξησε τη συνεισφορά του στην επίτευξη του κύριου στόχου του, δηλ. της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά τη διάρκεια του έτους, η χρηματοδοτική στρατηγική του Ταμείου αναπτύχθηκε περαιτέρω και η ισορροπία μεταξύ των δύο τομέων χορήγησης συνδρομής - υποδομή μεταφορών και περιβάλλον - πλησίασε περισσότερο την ίση κατανομή. Στον τομέα των μεταφορών, δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην αύξηση των σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων παρά των οδικών. Το Ταμείο εξακολουθεί να χρηματοδοτεί αποκλειστικά τα έργα υποδομής που ανήκουν ή παρέχουν άμεση προσπέλαση στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών. Η ολοκλήρωση των τμημάτων προτεραιότητας του εν λόγω δικτύου, επομένως, παραμένει η κύρια χρηματοδοτική στρατηγική στον τομέα των μεταφορών.

Στον τομέα του περιβάλλοντος, οι προτεραιότητες αντικατοπτρίζουν τις ευρωπαϊκές οδηγίες για την προμήθεια πόσιμου νερού, την επεξεργασία υγρών αποβλήτων και την αποχέτευση και τα αστικά απορρίμματα. Χρηματοδότηση δόθηκε επίσης και σε άλλα περιβαλλοντικά μέτρα, π.χ. αναδάσωση, προστασία ενδιαίτημάτων και διατήρηση της φύσης. Η συνδρομή του Ταμείου χορηγήθηκε πάντοτε σύμφωνα με την αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει".

Το παρόν ενημερωτικό φυλλάδιο συνοψίζει τα κύρια έργα που χρηματοδοτήθηκαν και εγκρίθηκαν κατά το 1995 για τις τέσσερις χώρες συνοχής: Ελλάδα, Ισπανία, Ιρλανδία και Πορτογαλία.

Το Ταμείο Συνοχής

Έχοντας ιδρυθεί με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, το Ταμείο Συνοχής σκοπό έχει να προλείανει το έδαφος για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση στα κράτη μέλη, το κατά κεφαλήν εισόδημα των οποίων είναι κατώτερο του 90% του κοινοτικού μέσου όρου (Ελλάδα, Ισπανία, Ιρλανδία και Πορτογαλία).

Στηρίζει έργα στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών σε ολόκληρο το έδαφος των χωρών αυτών. 16 δισεκατ. ECU (σε τιμές 1994) θα διατεθούν για το Ταμείο από το 1993 έως το 1999.

ΕΛΛΑΔΑ

Περιβάλλον

Η κατάσταση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα είναι σχετικά καλή. Το περιβάλλον παρουσιάζει ποικιλία, είναι πλούσιο σε βιοτόπους και περιλαμβάνει αξιοσημείωτη βιοποικιλότητα. Υπάρχει, ωστόσο, σοβαρή έλλειψη υποδομής για την παροχή και διανομή ύδατος, την επεξεργασία λυμάτων και τη διαχείριση απορριμμάτων. Το 1995, η συνδρομή του Ταμείου Συνοχής προς την Ελλάδα στον τομέα του περιβάλλοντος ανήλθε σε 228 εκατ. ECU.

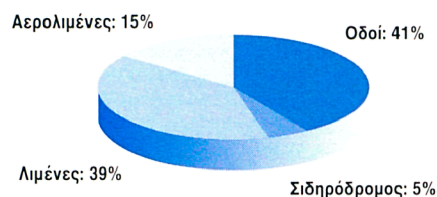
Δύο βασικά έργα εγκρίθηκαν σε πολυετή βάση: η υδροδότηση της Θεσσαλονίκης από τον Αλιάκμονα ποταμό και η δεύτερη φάση του βιολογικού καθαρισμού λυμάτων στην ίδια πόλη, έργο που είναι ύψιστης σημασίας για την ποιότητα των υδάτων στον κόλπο της Θεσσαλονίκης. Μεταξύ των άλλων έργων περιλαμβάνεται η συνέχιση των εργασιών στο έργο του Ευήνου για την υδροδότηση των Αθηνών και οι βελτιώσεις στο υδραγωγείο του Μόρνου. Έχει συγχρηματοδοτηθεί μεγάλος αριθμός έργων επεξεργασίας λυμάτων και αποχέτευσης σε αρκετές μεγάλες και μεσαίες επαρχιακές πόλεις. Η διαχείριση απορριμμάτων δεν έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον που θα ήθελε η Επιτροπή. εντούτοις, το Ταμείο Συνοχής θα εγκρίνει την κατασκευή χώρων υγειονομικής ταφής στο Σχιστό, τα Λιόσια, τη Ζάκυνθο, την Πάτρα και τη Θεσσαλονίκη. Στον τομέα της προστασίας της φύσης, το Ταμείο Συνοχής διέθεσε τη συνδρομή του στην έρευνα και πληροφόρηση σχετικά με το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης για το Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης Γουλανδρή.

Μεταφορές

Οι δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων για τα έργα που εγκρίθηκαν στον τομέα των μεταφορών ανήλθαν σε 160 εκατ. ECU σε σύνολο 388 εκατ. ECU. Πέντε έργα εγκρίθηκαν επί της Εγνατίας Οδού, που είναι ο ένας από τους δύο βασικούς οδικούς άξονες της χώρας. Ένα άλλο έργο, η οδός Κορίνθου-Τρίπολης, εγκρίθηκε, διότι αφορά τις δύο ελλείπουσες συνδέσεις στον αυτοκινητόδρομο

Αθηνών-Τρίπολης. Το σιδηροδρομικό έργο που εγκρίθηκε ήταν η σύνδεση Ευαγγελισμού-Λεπτοκαρυάς στη γραμμή Βορρά-Νότου, η οποία είναι ένα από τα βασικά τμήματα της γραμμής μεταξύ Θεσσαλονίκης και Αθηνών. Το Ταμείο Συνοχής επίσης ενέκρινε τρία λιμενικά έργα (συμπεριλαμβανομένου του τερματικού σταθμού του Ικονίου στον Πειραιά) και ένα έργο εκσυγχρονισμού του ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας που αφορά την αγορά και εγκατάσταση επτά ραντάρ και επίσης συμφώνησε να χρηματοδοτήσει περαιτέρω εργασίες στο αεροδρόμιο της Κέρκυρας.

ΙΣΠΑΝΙΑ

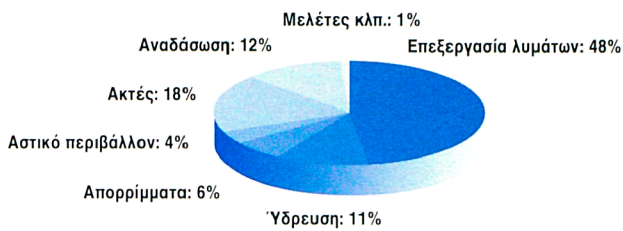
Περιβάλλον

Το 1995 η Ισπανία έλαβε 574 εκατ. ECU σε αναλήψεις υποχρεώσεων για περιβαλλοντικά έργα. Οι αιτήσεις υπάγονταν σε πέντε τομείς: ύδρευση, επεξεργασία λυμάτων, αστικά απορρίμματα, αναδάσωση, χωροταξία και αποκατάσταση των παραλίων περιοχών και αστικό περιβάλλον.

Οι τομείς χορήγησης συνδρομής το 1995 επιβεβαιώνουν τις προτεραιότητες της Ισπανίας για το περιβάλλον. Η αποχέτευση και η επεξεργασία λυμάτων είναι μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες, η οποία κάλυψε το 48% της συνδρομής για το περιβάλλον και αποσκοπούσε ιδίως στην εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας 91/271/ΕΟΚ σχετικά με τα υγρά απόβλητα. Το Φεβρουάριο 1995, η Ισπανία ενέκρινε ένα εθνικό σχέδιο αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων. Τα έργα ύδρευσης περιελάμβαναν 56 μέτρα για τη βελτίωση ή την παροχή καλής ποιότητας νερού σε μεγάλες πόλεις και για την υδροδότηση περιοχών που πλήττονται από την ξηρασία και τη λειψυδρία στις ποτάμιες λεκάνες της νότιας Ισπανίας. Τα έργα που υποβλήθηκαν σε άλλους τομείς περιελάμβαναν την επιλεκτική συλλογή αστικών απορριμμάτων (στερεών αποβλήτων), μέτρα για την αναγέννηση της φυτοκάλυψης σε σημεία όπου τα οικοσυστήματα έχουν υποβαθμισθεί λόγω πυρκαγιάς (αναδάσωση), και την ανάπλαση του ιστορικού κέντρου της Βαρκελώνης (αστικό περιβάλλον).

Η κεντρική διοίκηση υπέβαλε τρεις αποφάσεις, οι οποίες κάλυπταν 35 έργα σχετικά με βελτιώσεις των

παράκτιων περιοχών, την αποκατάσταση παραλιών και την περιβαλλοντική αποκατάσταση της ακτής σε διάφορα σημεία της ακτογραμμής της Μεσογείου και του Ατλαντικού.

Μεταφορές

Τα οδικά έργα είχαν σημαντικό ρόλο το 1995 στην Ισπανία, όπου εγκρίθηκε χρηματοδότηση του Ταμείου Συνοχής για ορισμένα νέα τμήματα βασικών αυτοκινητοδρόμων και οδών ταχείας κυκλοφορίας που περιλαμβάνουν τον αυτοκινητόδρομο Rías Bajas (αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 160,2 εκατ. ECU από τον προϋπολογισμό 1995), ο οποίος αποτελεί τη βασική σύνδεση από τη Γαλικία και τη βόρεια Πορτογαλία με τον άξονα Irún-Valladolid, και τους αυτοκινητοδρόμους Lérida-Gérona και Μαδρίτη-Βαλένθια. Δόθηκε επίσης έγκριση για το έργο της σήραγγας Somport (26,9 εκατ. ECU), το οποίο προορίζεται να αποτελεί εναλλακτική λύση ως προς τις υπάρχουσες κορεσμένες διαβάσεις προς τη Γαλλία στο Irún και La Junquera και θα συμπληρώσει τον άξονα Σαραγόσα-Huesca-Γαλλία.

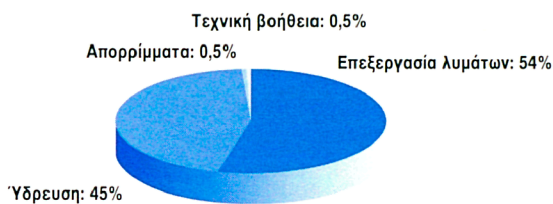
Τα κύρια σιδηροδρομικά έργα που εγκρίθηκαν για την Ισπανία το 1995 ήταν η αναβάθμιση του μεσογειακού διαδρόμου (58,3 εκατ. ECU), με στόχο την επίτευξη ταχυτήτων 200/220 km/h, και ο γενικός εκσυγχρονισμός του ισπανικού συμβατικού σιδηροδρομικού δικτύου (46,1 εκατ. ECU). Στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, τα έργα για το Σύστημα Κυκλοφορίας Σκαφών (VTS) περιλαμβάνουν την εγκατάσταση ενός δικτύου κέντρων ελέγχου της ναυτιλιακής κυκλοφορίας σε ευαίσθητα σημεία της ισπανικής ακτής για την πρόληψη ατυχημάτων. Συνολικά, τα ισπανικά έργα μεταφορών έλαβαν το 1995 610 εκατ. ECU.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

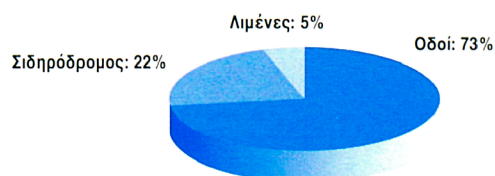
Περιβάλλον

Το 1995, το Ταμείο Συνοχής χορήγησε στην Ιρλανδία ενίσχυση ύψους 190 εκατ. ECU, εκ των οποίων 93 εκατ. ECU (49% του συνόλου) διατέθηκαν για περιβαλλοντικά έργα. Οι προτεραιότητες για τη χορήγηση συνδρομής το 1995 παρέμειναν οι ίδιες όπως και κατά τα προηγούμενα έτη. Στον τομέα του περιβάλλοντος, οι κύριες προτεραιότητες εξακολούθησαν να είναι η επεξεργασία λυμάτων, με την ύδρευση στη δεύτερη θέση. Τα έργα επεξεργασίας λυμάτων στις μεγαλύτερες αστικές περιοχές και σε ευαίσθητες από περιβαλλοντική άποψη περιοχές ήταν η πρώτη επιλογή για τη χορήγηση συνδρομής. Τα έργα ύδρευσης συγκεντρώθηκαν στην πόλη του Δουβλίνου και σε περιοχές όπου η ύδρευση είναι ιδιαίτερα χαμηλής ποιότητας. Η εγκατάσταση στερεών αποβλήτων του Ballymount στα νοτιοδυτικά προάστια του Δουβλίνου έλαβε 1,1 εκατ. ECU για την ολοκλήρωση των εργασιών που είχαν αρχίσει το 1993.

Μεταφορές

Το Ταμείο Συνοχής χορήγησε 97 εκατ. ECU (51% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην Ιρλανδία) για έργα μεταφορών. Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού εξακολούθησε να διατίθεται για οδικά έργα επί του διευρωπαϊκού δικτύου. Το 1995, ανελήφθησαν υποχρεώσεις ύψους 71 εκατ. ECU για εννέα νέα οδικά έργα (π.χ. N1 Δουβλίνο-Μπέλφαστ, περιφερειακή οδός του Δουβλίνου). Η χρηματοδότηση για σιδηροδρομικά έργα επικεντρώθηκε στον πυρήνα του δικτύου, τις γραμμές Δουβλίνου-Μπέλφαστ και Δουβλίνου/Cork-Limerick (όπως για την αντικατάσταση σιδηρογραμμών και σηματοδότησης με τα συναφή έργα υποδομής). Η συνδρομή για τους λιμένες εξακολούθησε να συμβαδίζει με την πολιτική της συγκέντρωσης στους τέσσερις μεγαλύτερους λιμένες, Δουβλίνο, Cork, Rosslare και Waterford (επέκταση της αποβάθρας Lo-Lo, συμπληρωματικές εργασίες στον τερματικό σταθμό Ro-Ro).

Χρηματοδότηση υπό όρους

Το Ταμείο Συνοχής υπόκειται στην αρχή της υπό όρους χρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 6 του κανονισμού του Ταμείου. Στις 20 Δεκεμβρίου 1995 η Επιτροπή αποφάσισε τον τρόπο εφαρμογής της αρχής αυτής στην πράξη.

Ο κανονισμός του Ταμείου Συνοχής συνδέει την χορήγηση συνδρομής από το Ταμείο με την παρακολούθηση των ελλειμμάτων του εθνικού προϋπολογισμού που προβλέπεται στο άρθρο 104C της συνθήκης για την ΕΕ. Συγκεκριμένα, το άρθρο 6 του κανονισμού απαιτεί από την Επιτροπή να αναστείλει τη χρηματοδότηση νέων έργων - ή νέων σταδίων έργων -, εάν διαπιστωθεί, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει υπερβολικό έλλειμμα.

Οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τη λειτουργία του Ταμείου Συνοχής είναι οι εξής:

Ισπανία:
Ministerio de Economía y Hacienda
Dirección General de Planificación
Paseo de la Castellana 162
E-28046 Madrid

Ελλάδα:
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
Πλατεία Συντάγματος
GR-10180 Αθήνα

Πορτογαλία:
Direcção Geral do Desenvolvimento Regional (DGDR)
Av. Dom. Carlos I 126-7°
P-1200 Lisboa

Ιρλανδία:
Department of Finance
Upper Merion Street
IRL-Dublin 2

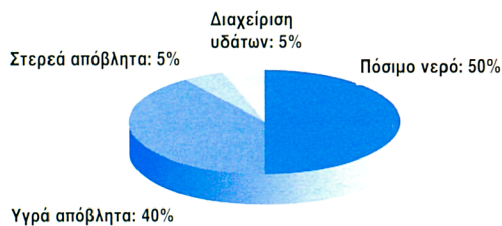
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τα έργα που υπέβαλε η Πορτογαλία το 1995 συνέχισαν τη στρατηγική συνδρομής που ακολουθήθηκε το 1993, κύριος στόχος της οποίας ήταν η δημιουργία υποδομής για ύδρευση, επεξεργασία λυμάτων και διαχείριση στερεών αστικών αποβλήτων στις περισσότερες πυκνοκατοικημένες περιοχές της χώρας: Λισαβόνα, Πόρτο και Algarve.

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων το 1995 για το περιβάλλον ανήλθαν σε 147 εκατ. ECU. Παραδείγματα είναι η αποχέτευση της περιοχής του Πόρτο και η υδροδότηση με πόσιμο νερό στο ανατολικό Algarve. Άλλες υποχρεώσεις αφορούν μέτρα που θα συνεχιστούν κατά τα προσεχή έτη, όπως τα δύο βασικά δίκτυα μεταφοράς και διανομής ύδατος στο Πόρτο.

Σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, μεγαλύτερος αριθμός έργων - ιδιαίτερα στους τομείς του πόσιμου νερού και των αστικών απορριμμάτων - είναι μεγάλης κλίμακας: π.χ. η υδροδότηση του Πόρτο με πόσιμο νερό και οι αποτεφρωτήρες στη Λισαβόνα και το Πόρτο. Στο Algarve, το Ταμείο στήριξε το πρώτο στάδιο του έργου επεξεργασίας λυμάτων της πόλης Portimão και ένα έργο στην περιοχή Loulé. Στην περιφέρεια αυτή χρηματοδοτήθηκαν λιγότερα έργα από ό,τι τα προηγούμενα έτη, αλλά το Ταμείο θα εξακολουθήσει να χορηγεί συνδρομή, ιδιαίτερα για το Ria Formosa, ένα φυσικό πάρκο που έχει χαρακτηριστεί υγρότοπος διεθνούς σημασίας.

Μεταφορές

Το 1995, το μερίδιο των οδών ήταν ιδιαίτερα υψηλό στην Πορτογαλία (88,1%), πράγμα που αντανάκλα την απόφαση που ελήφθη στα τέλη του 1994 για την έγκριση συνδρομής ύψους 311 εκατ. ECU για τη δεύτερη διάβαση του Τάγου στη Λισαβόνα. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό του 1995 για το έργο αυτό ανήλθαν σε 178,09 εκατ. ECU. Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων για έργα μεταφορών στην Πορτογαλία το 1995 ήταν 240 εκατ. ECU.

Από τις κύριες οδούς που συνθέτουν το βασικό δίκτυο της Πορτογαλίας, το οποίο εντάσσεται πλήρως στο διευρωπαϊκό δίκτυο, έχουν επιλεγεί τρεις ως ύψιστης προτεραιότητας. Πρόκειται για: την ολοκλήρωση της οδού Valença-Vila Real de S. Antonio που οδηγεί προς βορρά στα ισπανικά σύνορα, την ταχεία έναρξη των εργασιών στο πορτογαλικό τμήμα της οδού Λισαβόνας-Μαδρίτης και την επίτευξη των εργασιών στην οδό Λισαβόνας-Valladolid.

Κύριος στρατηγικός στόχος του σχεδίου σιδηροδρομικής υποδομής στην Πορτογαλία είναι η αναζωογόνηση των κύριων διαδρομών που συνδέουν την Πορτογαλία με το κέντρο της Ευρώπης. Το Ταμείο ενδιαφέρεται για δύο γραμμές: τη βόρεια γραμμή και τη γραμμή της Beira Alta, που αποτελούν και οι δύο αναπόσπαστο τμήμα του διευρωπαϊκού δικτύου.

Αναλήψεις υποχρεώσεων του Ταμείου Συνοχής το 1995 (εκατ. ECU)

	Περιβάλλον	Μεταφορές
Ελλάδα	228	160
Ισπανία	574	610
Ιρλανδία	93	97
Πορτογαλία	147	240
Σύνολο	1042	1107

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Συνοχής

GA-01-96-648-GR-C

Υπεύθυνος εκδότης: J.-P. Berg, ΕΕ ΓΔ XVI/F.2. Τα κείμενα της παρούσας δημοσίευσης δεν δεσμεύουν την Επιτροπή. Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία, μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. L. Nigri. Φαξ: +32 2 296 60 03. Ηλεκτρονική Διεύθυνση της ΓΔ XVI στο Internet: <http://europa.eu.int/en/comm/dg16/dg16home.htm> Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί.